

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Tajno!“

Dobro je znano, s kakim hrupom oznanjajo klerikalci svetu svoje zmage. Zlasti se vsakdo še spominja velikanskega hrupa, s katerim so oznanili zadnje državne in deželnozborske volitve in kako so kričali o katoliški zavednosti našega dobrega ljudstva. Nobena stranka v naši državi ne dela takega hrupa, kakor ravno naša klerikalna. Ljudstvo je govorilo, katoliško ljudstvo je zmagalo, narod se je izrekel, tako vpijejo po vsaki tudi najklavnejši zmagi. Liberalci so se trudili, izdali ogromne vsote za agitacijo, za pijačo in za glasove, a naše ljudstvo jih ne mara in se od njih odvrta ter voli iz prepričanja klerikalce. Take in slične sodbe done iz klerikalnih glasil, od prvega do zadnjega.

Da ni vse tako, kakor vpijejo ti blazni derviši in da izdajo klerikalci ogromne svote za volitve, o tem svedoči dejstvo, da ravno te dneve pošiljajo na svoje verne pozive, da bi prispevali za pokritje deficita zadnjih državnozborskih in deželnozborskih volitev.

Pozive se pošilja strogo tajno v zaviti h in nosijo zgoraj napis: »Tajno!« Podpisana sta dr. Ivan Šusteršič in rimski dr. Aleš Ušeničnik. V tem pozivu na svoje zveste somišljenike — v prvi vrsti duhovnike, kateri poziv naj bi nam liberalcem ostal neznan, kakor kaže beseda »tajno!« — pravijo, kako velike vsote so izdali pri zadnjih državnozborskih in deželnozborskih volitvah in da se te pokrije in nabere, če bode šlo se ve, kaj za prihodnji fond, se pozivlje vsakega, ki se mu je doposlal poziv, da se takoj s primerno vsoto odzove in v nadalje zaveže v obrok gotov znesek vplačevati.

Ta poziv, ki je le slučajno zašel v naše roke, je pač živa priča o katoliški zavesti našega ljudstva in kaže, iz katerega prepričanja so kmetje volili klerikalno. To prepričanje je bilo kupljeno, ta katoliška zavednost je bila plačana.

Torej tudi ona masa naroda, ki še tava v velikanski temi kulture, ki že ni več le verna, ampak se je že udala malikovalstvu, tudi ta ne gre brez vsake odškodnine in jo je treba z denarjem, oziroma pijačo pridobiti za vero in tirati na volišče. Zdaj šele vemo, zakaj klerikalci tuhtam kake ostale dolgove taje in nobeden neče nič slišati o njih. Fondi so pošli, denarja ni, davka na vse strani, a vinarji tretjerednic in tretjerednikov, Marijinih devic in družih prismoj le malo izdajo in le počasi skupaj kapljajo, da preteče precej časa, predno se nabere kak stotakek.

Tudi klerikalci imajo nekaj mož, ki so v stanu kaj dati, a ti bodo težko kaj dali, saj so le iz dobičkarije »zavedni«, bolje rečeno, hinavski katoliški možje. Naši dobro rejeni župniki, ti morajo spravljati za svojo kravno žlahto, za škofove zavode, za misijone, za papeža in kuharico.

Kakor že omenjeno, je gotovo največ pozivov šlo na duhovnike. In ti? Sami iz svojega ne bodo nič dali. V cerkvi se postavi v ta in ta namen k vsem pušicam še ena in mežnar bo vsak mesec jedenkrat žvenkljal okrog vernega ljudstva, pa pojde. Če ne, pa se napravi še jeden »ofer«. In tako se bode izžemalo in stiskalo iz nevednega ljudstva do zadnjega vinarja, dokler se tudi temu jedenkrat oči ne odpro. Sicer se mu pa že odpirajo.

Če se pomisli, kako nerad kmet kaj da, razven v »božjo čast«, tedaj se ne smemo čuditi vsemu neslanemu in onih ljudi vrednemu zabavljanju na inteligenco, ker ni v njih taboru, da bi mašila denarne vrzeli; pa ne samo to, še huje je pa, da zna tako mošnjiček lajšati. Na denarni strani so klerikalci najobčutljivejši. Vse odpuste, še odpad od vere, le denarnega žaklja se ne dotakniti. Prav za to je pa treba klerikalce od denarne strani potipati. Nič dati, pač pa jim stroške provzročati, na ta način pridemo najprej do miru.

Proračunska razprava.

Tudi včeraj se še ni mogla zaključiti generalna debata, pač pa se to zgodi po današnjem govoru posl. Stránskega. Zbornica preide potem takoj v podrobno proračunsko razpravo.

Posl. Weisskirchner (krščanski socialist) se zavzema za interese mest ter njihovih stanov, kakor obrtni, trgovski in industrijski stan. Vlado dolži sokrivde pri borznih in terminskih spekulacijah. Končno pa vendar izjavi, da bo njegova stranka glasovala za proračun.

Posl. Peschka govori jako toplo za kmečke koristi, obravnava celo vrsto kmetijskih vprašanj ter zahteva, da se uvede dveletna vojaška služba, češ, ako more postati prostovoljec v enem letu častnik, zakaj bi se ne bi mlad mož, ki je dovršil n. pr. meščansko šolo, učil v dveh letih se sukati na levo in desno ter streljati.

Posl. Kozłowski omenja, da se situacija boljša ter naj bi se vsled tega vlada ojunčila in napeljala novo sporazumljenje. Nadalje predlaga, naj bi se združili v zbornici vsi dobro misleči, da se povzdigne ugled parlamenta doma in v inozemstvu. Absolutizem bi se v Avstriji ne mogel dolgo zdržati in vsak radikalen prevrat bi imel za posledico, da bi se država raztrgala. Govornik tudi priporoča novi poslovni red, ki pa naj ne bo nagobčni zakon. Povsod naj bi se delovalo na ublažjenje pojmov. Parlamentarizem ne sme razdivjati v šovinizem, vera ne v fanatizem, socialne reforme ne v socialno-demokratske utopije, duh svobode ne v skrajni radikalizem, principije državnega reda ne v bizantizem.

Posl. Glöckner izjavi, da bo glasoval za proračun, ker je pristaš zveznega razmerja k nemški državi, a naša država je deloma postavila svojo varnost na ta temelj. Ko omeni nemško-češko vprašanje, prorokuje, da ne bo prej miru, dokler se dežela ne razdeli. Govornik tudi ne pozabi poudarjati »potrebe« nemškega državnega jezika, češ, »de facto ob-

stoji nemški državni jezik, toda mi ga hočemo imeti postavno zajamčenega« (Čehi ugovarjajo ter odbijajo govornikove napade).

Najbolj stvarno je govoril poslanec Chiari, ki je navajal, da pri nas država hoče bogateti iz davčnih dohodkov, dočim druge države tekmujejo med seboj, da povzdignejo gospodarske sile. Pri nas je gospodarski napredek v primeri z drugimi državami tako neznamenit, da se lahko imenuje nepremični. Pri nas se uganja slaba gospodarska politika, politika velsile, ki presega naše znanje. Naši davki so v primeri z drugimi državami neznanjsko visoki. Da se gospodarsko ne razvijamo, je tudi krivo naše delniško zakonodajstvo in carinska odvisnost od Ogrske. Z Ogrsko se naj napravi v tem oziru pravična nagodba, a ne za deset let, temveč na stalni podlagi.

Posl. Ploj izjavi, da Slovenci ne morejo sedanjemu ministru zaupati, ker so nezadovoljni z njegovo vladno in upravno politiko. Posebno biča govornik način, kako se imenuje pravosodne uradnike za Spodnjo Štajersko. Predsednik graškega nadsodišča ima načrt, izvesti ponemčenje Spodnje Štajerske, a pravosodni minister nima toliko objektivnega poguma, da bi se temu zoperstavil. Sedanje razmere na Spodnjem Štajerskem so take, da nima prebivalstvo najmanjšega zaupanja v nepristranost in pravičnost pravosodja. Potem preide k celjskemu gimnazijskemu vprašanju ter izjavi, da ne poznajo slovenski poslanci v tem vprašanju nikakega diplomatziranja. Vsak predlog, da bi se nemško slovenska nižja gimnazija odstranila iz Celja, je nesprejemljiv.

V Ljubljani, 26. februarja.

Državni zbor.

Danes se tedaj završi proračunska debata, na kar se začne brezkončna podrobna razprava. Vsa prizadevanja, da bi se ta razprava skrajšala, so bila dosedaj zaman. Toliko govornikov še ni bilo nikdar prijavljenih, kakor letos. Tudi načelniki klubov so se včeraj posvetovali, kako

LISTEK.

Žena in javnost.

V splošnem slovenskem ženskem društvu predaval dr. Ivan Tavčar.

(Konec.)

V slovenski literaturi ali književnosti je ženska tako bore revno zastopana, kakor ne kmalo v kaki književnosti, in naj se pri tem oziramo na male in tudi najmanjše narode! Tega ni krivo naše ženstvo, pač pa sem prepričan, da bi to ženstvo tudi v književnosti, vsaj na leposlovnem polju z bistro svojo glavo in blagim svojim srcem že davno bilo z lepim vspehom nastopilo, da ni gospodarila med nami misel, da naj se ženska v javnost prav nič ne vtika, da naj kuha močnik svojim otrokom in da naj prepusti možkemu spolu, da se peča z javnimi razmerami. Na tem nizkem stališču, kakor rečeno, stojimo še dandanes; to stališče zavzemlje se med našim narodom že stoletja in stoletja.

Iz tega pa se ni razvila samo posledica, da naše ženstvo v duševnem življenju našega naroda ni prišlo do primerne veljave, s tega stališča razvila se je še

druga in hujša posledica. Pri osebah, ki žive v odvisnosti, recimo pri poslih, ki žive več ali manj v odvisnosti, se prav kmalo razvije zavest te odvisnosti, katera jih tare, in o kateri so prepričani, da se odpraviti ne da. Ta občutek jih spremlja vse dni življenja, a končno dobe vendar le neko tolažbo. Tu na zemlji — si govorimo sami sebi — smo odvisni, smo hlapci, tu ne smemo delati, kar bi hoteli, tu še celo dostikrat tako misliti ne smemo, kakor bi hoteli, ali tolažbo imamo, da ne bo zmeraj tako, da bo po smrti boljše in drugače! Ta up na nebesa je tolažilen, in jaz mu prav nič ne ugovarjam, ker beraču in revežu bi bilo pač obupati, če bi tudi po smrti moral berač in revež ostati! Pri vseh takih osebah je pa že pri življenju opazovati, da se slepo vržejo v naročje tistemu stanu, ki je poklican na zemlji Boga nadomestovati in ki ima gotovo lep in blagoslovljen poklic, če na zemlji res drugega ne išče, nego službe Gospodove. Ali v tem pogledu imajo vsi narodi poseben žalostne skušnjaje: da se namreč služba božja zlorablja v posvetne namene, in da se takomenovani služabniki božji pehajo najprej za stvarmi, ki s cerkvijo in našo vero ničesar opraviti nimajo. Ali o tem mi ni treba dosti govoriti, saj se

gre tu za razmere, ki so Vam in vsakomur na Slovenskem poznane! Kar hočem omeniti je to, da se je slovenska ženska, ki je igrala dosedaj v naši javnosti nekako deklo, nekakega odvisnega posla, ravno tako obnašala; izgubila je več ali manj vsako samostalno mišljenje in vrgla se je v naročje tistemu stanu, ki hoče biti tolažnik in rešenik vsem zatiranim in zaničevanim. Žalostna, pa gola resnica je, da ga ni kmalu naroda, kjer bi duhovski stan imel ženstvo tako v rokah, kakor ga ima med slovenskim narodom. Duhovski stan, ki ima mnogo v svoji bisagi, ima v ti bisagi tudi slovensko žensko. Pa ne, da bi tičala v nji samo z nogami, ali samo z rokami, prav cela, z dušo in telesom tiči v ti bisagi!

Tu se spominjam nemške pravljice, katere tudi vam, častite navzoče, ni neznan. Tu je prišel v neko mesto neznan godec, potegnil je piščalko iz svojega žepa ter pričel piskati nanjo. In glej, kakor bi trenil, vsuli so se otročaji celega mesta iz hiš, ter jo vdrli za nepoznanim piskadčem. Vsi, do zadnjega otročaja, so drli za nepoznanecem, in le-ta jih je odpeljal kamor jih je hotel! Tako nemška pravljica!

Tudi pri nas ni drugače! Če pride

duhovnik-piskač v kmetško vas in zapiska pa je, kakor bi trenil, ženstvo pokoncu, napravi si procesijo, in gospod vodijo to čredico, kamor se jim zljubi. Pri tem nimam v mislih cerkvenih zadev, pri tem imam v mislih čisto posvetne zadeve. Posebno pri volitvah se rada oglasi omenjena piščalka, in takoj je organizirana procesija vnetih žensk, ki bi gospodu na ljubo vsakega »liberalca« najraje v ponviocvrle! In v mestih, z malimi izjemami, tudi ni drugače. Piščalka se oglasi, in vse ženstvo, bodisi bolj očitno, bodisi bolj prikrito stoji ob strani duhovnika-godeca! Jedna najžalostnejših pojav v našem javnem življenju je čisto gotovo ta, da je naše ženstvo popolnoma vkovano v verige duhovniškega stanu, da je torej nekaka straža najhujšega reakcionarstva ali nazadnjaštva. Z eno besedo, naše ženstvo tiči v rokah duhovščine, in dostikrat je že kladivo v rokah duhovščine, s katerim se tudi moštvo korenito in vspešno vbija. Nikakor ni časten tak položaj, ne za narod, in pred vsem ne za ženstvo, katerega poklic ne more tičati v slepi duhovniški službi. Ta služba je, kakor rečeno, slepa, in zagledatelj poniževalna, ker ravno dokazuje, da naše ženstvo v ogromni svoji masi še

skrajšati razpravo, a v kljub vsem revizijam, so morali vendar priznati nad 300 govornikom, da pridejo na vrsto. Specialna debata bo potemtakem še seveda trajala po Veliki noči. — Pred včerajšnjo sejo je predlagal posl. Radimsky, naj se podeli slušateljem zavarovalne tehnike po prestanih izpitih naslov in pravica inženerja. Posl. Hannich interpelira zaradi nekih nerednosti v osebnem statutu pri graškem poštnem ravnateljstvu. — Kubr vpraša predsednika, zakaj se ne odpišejo davki po ujmah prizadetim posestnikom nekaterih čeških krajev. — Kot zadnji govornik v proračunski debati govori danes posl. Stránsky.

Poljaki v pruskem državnem zboru.

Na pritožbo poljskega poslanca Głobockega, kako zatira vlada poljski živelj ter nalašč izziva istega k nezadovoljnostim, je odgovoril v zbornici minister notranjih zadev Hammerstein oholo in skrajno žaljivo. Rekel je: »Vsi napadi in vse pritožbe Poljakov prihajajo iz istega sistema. Njihov namen je, škodovati in nezadovoljstvo sejati. Poljaki se ne sramujejo zlorabljeni celo vere v svoje politične nakane. Pri celi stvari pa ne gre Poljakom za jezik, nego za odtrganje poljskih pokrajin od nemške države. Poljaki so bili vedno veliki v spretnih spletkah. Pod krinko vnane ljubeznivosti so zasejali Poljaki v celi deželi nezadovoljstvo, ki naj bi služilo v danem trenutku za javen upor, za ločitev od Nemčije in za ustanovitev samostojne poljske države, o kakršni sanjajo. Zgodovina Poljske je in ostane definitivno končana. Cel Napoleon ni maral storiti v ta namen koraka, dasi bi bil lahko Poljsko oživel. Poljsko govorca manjšina v Poznanju, Vzhodnem Pruskem, posebno pa v Šleziji, hoče predpisovati pruski večini postave. Vlada bo skrbela, da se naseli tudi v prvotnih poljskih pokrajinah z nemško kulturo (!? tudi nemški red in mir, nemške navade in nemški običaji.« — To nesramno sumničenje in napoved brezobzirnega tiranstva v nasilni germanizaciji mora vzdigniti ves poljski živelj, da, vseslovanstvo k protestu.

Vojna v Južni Afriki.

Sistem block-hiš, ta imenitna Kitchenerjeva iznajdba, s katero je hotel obdati, omrežiti in ujeti vse Bure kakor se omrežijo srne in jeleni, še je izjalovil docela. Dewet je Angležem ušel iz najmočnejšega in najožjega omrežja block hiš ter je danes zopet docela na varnem v svojem najboljšem skrivališču severno Reitza ob reki Liebenbergolei. Angleški listi sedaj modrujejo, katerega bi bilo boljše ujeti, Deweta ali Steijn. To dela vtisk, kakor bi se pogovarjali lovci ob rujnem vincu, koga bi bilo boljše ustreliti, divjega petelina ali ruševca, ko še oba veselo pojeta! Kitchener je sporočil o najnovejših operacijah angleške vojske med 8. dec. in 8. januarjem. Kitchener trdi, da so ome-

ni sposobno, da bi samostojno, neodvisno mislilo. Kadar vidim dušnega pastirja sredi ženstva na vasi, imam zmiraj vtis, kakor bi zrl na zeleni planini ovčice, ki zmiraj za tistim hodijo, ki nosi zvonec. Prej svojega naroda ne bomo rešili, dokler samostojna misel ne požene svojih korenin med naše ženstvo! Enkrat jih bode pognala, a upajmo, da ne bode še prepozno.

Poprej omenjena duhovniška služba pa ni samo slepa, temveč tudi draga. Množina našega ljudskega premoženja ni posebno ogromna. Tudi v tem pogledu smo ponižni, kakor smo Slovenci v vsakem pogledu ponižni! Pa bi za silo že še izhajali, če bi na gotovo stran ne bili preveč potratni, če bi sami ne trgali od ljudskega premoženja kepo za kepo ter je potem sunili v propad, s katerega se nič več ne povrne!

V tem oziru pa zadeva očitane potratnosti v prvi vrsti naše ženstvo. Če se ozrem po širnem Slovenskem ter opazim nebroj starih ženic, ki obložene s težko prihranjenimi hranilničnimi knjižicami hodijo po dobro izhojeni, stari stezi, in tudi nebroj mladih deklet, ki od ust prištedeni bankovec s sveto vnemo nosijo v kraje, kjer jim itak denarja ne manjka, potem pač opravičeno izdihujem: to je lahkomišljena potrata narodovega premo-

jeni Buri z block-hišami na štiri ozemlja: v vzhodnem Transvaalu ima Louis Botha velik oddelek med mejo dežele Swazov in Brugspruit-Watervalom. V gorovju med Mafekingom in Magaliesgoro je Delarey. V Severnem Oranžu sta Dewet in Steijn. Severnozahodno Kapstadta De Aarja v Kaplandiji je več manjših oddelkov. Toda čete so še na raznih drugih krajih. Dewet baje ne cepi več svojega oddelka v majhne čete, nego jih je koncentriral v večje trope. Ti se izogibajo bojem z močnimi angleškimi oddelki, nego iščejo le šibkejšje čete, da jih nena doma obkolijo. Kitchenerju ta najnovejša taktika Burov ni všeč ter se boji, da se vojna radi nje še podaljša. 300 Burov je v noči od 19. do 20. t. m. ušlo Angležem skozi vrsto block-hiš med Frankfortom in Vredejem, in sicer pri Twee-kopju. Buri so žico pretrgali ter vzlic streljanju v hišicah na varnem skritih Angležev utekli. Baje so »ustrelili« več Burov, ki pa menda niso bili mrtvi, saj so jih vzeli Buri seboj. Dewet je po vesteh iz Pretorije ob reki Wilge.

Najnovejše politične vesti.

Načrt bosanskih železnic, kakor ga je sklenil državni zbor, je sprejela gosposka zbornica. — Proti proračunski postojanki za najvišji dvor so se letos prvič dali vpisati govorniki v specialni debati in sicer člani vsenemške zveze ter Čeha Kľofáč in Fresl. — Solnograški Vsenemci so se izrekli na zaupnem sestanku za Schönererjevo vodstvo, Wolfovo »Ostdeutsche Rundschau« so zavrgli kot strankino glasilo. — Za dijete v nemškem drž. zboru se poteguje centrum, ki je izjavil, da le pod tem pogojem dopusti izpremembo pravilnika, da bo mogla prodrati predloga o carinskem tarifu, sicer pa jo z obstrukcijo onemogoči. — O boleznih nizozemske kraljice Viljemine se zopet raznašajo razne vesti, da mora kraljica oditi za celo leto v zdravilišče na jug, a doma se proglasi za to dobo nova vlada. — Med bolgarskim vojaštvom in macedonskimi vstaši je prišlo do krvavega spopada pri vasi Igumunica. Padlo je baje 30 vojakov. — Italijansko ministrstvo je odtegnilo podano demisijo. V soboto bo zbornica otvorila debato o politični situaciji.

Dopisi.

Iz Smlednika. Pred mano je razgrnjena 6. šte. »Slov. Lista« in ravno ista šte. »Gorenjca«, — in, gospod urednik, jezim se in smejem se. Kako tudi ne. Omega februarja sta izšla oba lista, oba se bavita z mojo malenkostjo — in jaz ju dobim še le danes v roke — in še to slučajno.

V »Slov. Listu« je dopisnik dovelj jasno povedal, koga misli z onim »kmetom« iz Smlednika, in ker je v istem dopisu omenjen tudi učitelj, na katerega poštenost apeluje dopisnik, zato hočem še

ženja! Če hočemo svojemu narodu v resnici pomagati, potem mora naše ženstvo tudi na tem polju enkrat pamet srečati, in upajmo, da ne prepozno!

Vprašanju, ali naj se naše ženstvo v bodoče bolj podaja v javnost, kakor se je to dosedaj zgodilo, ne bo težko dobiti primerne odgovora. To vprašanje je jedno in isto z vprašanjem, kako je soditi za blagor naroda vnetemu Slovincu o tako imenovanem ženskem gibanju, ki se pričinja zadnje čase tudi med Slovenci ponižno oglašati. Kdor ne spusti iz pogleda tistega ledovja, o katerem sem dosedaj razpravljal, in v katero je naše ženstvo zamrznjeno, ta bo moral, če tudi ni vnet za takoiimenovano žensko emancipacijo, omenjeno gibanje v Slovincih z veliko radostjo pozdravljati. Za nas pomenja to gibanje v resnici nekako emancipacijo, in sicer emancipacijo duše slovenske žene od tistega škodljivega vpliva jednega samega stanu. Duša našega naroda se mora emancipirati od prevlade duhovništva, prej pa še se mora emancipirati duša slovenske žene od ravno tiste prevlade.

Žensko gibanje, ki hoče ustvariti samostojno mislečo ženstvo, je torej v interesu slovenskega naroda najtopleje pozdraviti!

»Kmet« vzeti v obrambo, da tudi tega po možnosti operem, dasi bi mi tega ne bilo treba, saj me dopisnikov »kmet« nič ne briga, »kmet«, kateremu je več do orgljanja itd. A, ker sem že namenjen odgovarjati zase, naj pa še za »kmeta« odgovorim, da bo oboje skupaj. Poglejmo ga torej! Ti ubogi »kmet« ti! Dopisnik ti predbaciva pred vsem, — dopisnik, ki ni imel poguma podpisati se, — ta ti tedaj predbaciva, da ti je ubogemu »kmetu« iz Smlednika liberalni župan Strupi tako k srcu prirastel, da si čutil potrebo njega kot načelnika cestnega odbora in seveda tudi slabo cesto iz Smlednika v Trboje v zadnji številki »Gorenjca« (kakšen je bil zagovor, žalibog, ne veš) zagovarjati. O, ti ubogi »kmet« in ubogi liberalni župan! Dobro bi bilo, da bi se vidva kaj pomenila, pa kako, ko ne poznaš ti gospoda Strupija in on tebe najbrže ne, saj ti si še le v »Slov. Listu« zvedel, da je gospod Strupi liberalni župan in načelnik cestnega odbora. Pa kaj! Potolažita se! Morda se pa še spoznata, se pa takrat pomenita o vajinih prijateljih.

Hudo se je zmotil — veste kdo, gospod urednik? No, dopisnik vrstic »Iz Smlednika v Smlednik«. Za enkrat se je kar slepo zaletel in mahnil po smledniškem »kmetu«, pa ni iskal pravega dopisnika, ki je baje v »Gorenjcu« tako gorostasne laži nakopičil o smledniškem župniku! Poznamo se! No, pa »kmet« mu ne zameri. Strast je strast.

Nekaj, pravi »kmet«, bi pa gospoda dopisnika vseeno prosil, bodisi da je njegov prijatelj ali sovražnik, — pa saj sovražnik vendar ni — nameč tole: Gospod dopisnik, ki vam je mogoče vzdržavati si več listov, — »kmetu« ne nese, — poskrbite prosim, da dobi »kmet« tiste številke »Gorenjca«, v katerih se je že in če se bo še bavljalo čez gospoda župnika, da bo vsaj potem vedel, za kaj se gre, kajti verujte mi, meni je odkritosrčno povedal, in verujem mu kot sam sebi, — da do danes ni še prav nič drugega bral v »Gorenjcu« iz Smlednika, kakor nekaj — pravi, da je temu že dolgo — o nekem surovežu.

In ker misli gospod dopisnik seveda tudi, da v »Gorenjcu« ni mogel nihče drugi pisati, kot oni »kmet«, mu zopet kar naravnost povem, da »Gorenjec« doslej še ni ene njegove vrstice priobčil, pa če mi verjame, ali pa če se mi smeje.

Gospod urednik! To je strašno! »Kmet« je prijel krč, ko mi je tole pravil. Kako pa tudi ne, saj vendar vidite na prvi pogled, da dopisniku »kmetu« ni toliko za cesto v Trboje, ampak veliko več mu je ležeče na orgljanju. Kako ga ne bi prijel krč, saj veste, da bi »kmet« tako rad orglal! Kako ne? Oh, vidim ga in razumem! Vtriplje mu sedajle srce, in solze mu teko, in oči se mu pote. Kako ne! Rad bi orglal, pa vrata nazaj so zaprta, saj je — po mnenju dopisnikovem, — mahal slepo po smledniškem župniku!

Kako ne, ker mu je bilo tudi do tega, da bi ljudi zdaj pred konkurenčno obravnavo zoper gospoda župnika nahujskal! Moj Bog, on bo zato veliko plačal!?

Gospod dopisnik, povejte mu le eno osebo, katero je on hujskal in verjel vam bo vsaj toliko, da se niste šalili, ali vsega iz trte izvili, da bi le »kmetu« škodovali. Za ono konkurenčno obravnavo ni vedel več, ko dva dni poprej, nato lahko vzdigne 3 prste — mi pravi. Nima namreč navade poslušati iz cerkve grede občinskega sluga, kaj »ven kliček. Kdor drug mu o tem ni pravil, menda zato, ker pri tem sploh ni imel nič opravka. Pove pa, pravi mi, — lahko: kje, kedaj in kdo mu je o tem pravil, če treba! Lahko je tedaj pisal oni »kmet« v »Gorenjca«, kaj ne, gospod dopisnik! Toliko o kmetu. Ta tedaj ni imel pri tem nič opraviti.

Sedaj pa o učitelju.

Vi pričakujete, gospod dopisnik, da bom tako pošten, da bom gorostasne laži, ki se moje osebe tičejo (o volitvah, orgljanju, cesarski maši itd. Za drugo sedaj ne vem, le toliko kolikor razvedi iz popravka), sam popravil.

Verjemite mi, da jaz laž sovražim. Nekateri je ne posebno! Zato pa vzemite »Gorenjca« v roko, tam je moj prvi dopis in poglejte, — še podpisan je.

Da tega dopisa v »Slov. Narod« nisem toliko časa vposlal, in onega ne v »Gorenjca«, to ste sami vzrok, pa si za-

pišite za uho, kajti vi, ki tako lepo skrbite zame, bi mi bili imeli poslati pravočasno »Gorenjca« in »Slov. List«, pa bi bil tale dopis preje zagledal beli dan, če ga bo le gospod urednik hotel priobčiti.

No, in sedaj gledam »Gorenjca«. V njem je popravek, in 3 točke se tičejo moje osebe. Verjemite mi, gospod urednik, tu se pa smejem, kajti ob meni stoji tisti »kmet« in mi pripoveduje, da ljudje govorijo, da sem sedaj jaz na laži in odgovoren za oni popravek — seveda tudi za vse dopise, katerih jaz nisem pisal. Ni li to lepo in smešno? Kaj ne, gospod dopisnik, še vi bi se smejali! Jaz pa se povrh smejem tudi še zato, ker se mi zdi prav, da je gospod župnik poslal v »Gorenjca« popravek, saj bodo ljudje sedaj vsaj pregledali laži, ki se trosijo o meni in mojem pisanju. Tudi zato se mi zdi prav, ker pritrdim 3. točki popravka istinitost; 4. in 5. točko pa sem razložil v »Gorenjcu« tako, kot se je v resnici razvijala in sicer 5. med štirimi očmi, gospod župnik ve. Končno pa z gospodom dopisnikom še eno. Nikar se ne zaletujte v me! Svetujem vam! Jaz nisem bil doslej vajen pisati v politične liste, pa imam veliko interesantnega gradiva, in mi lahko verjamete, da bom kaj zapisal, če začnem. Na svidenje tedaj! Li drago? Samo če bodele odgovarjali, pošljite mi dotične številke »Slov. Lista«, da bom kaj vedel, sicer bo spet treba dolgo čakati.

Andrej Rapè,
nadučitelj.

Izpred sodišča.

Stebri katoličanstva. Glede na članek »Stebri katoličanstva« priobčen v Vašem listu z dne 24. februarja t. l. pod zaglavjem »Izpred sodišča« Vas pozivljem, da objavite nastopni stvarni popravek: Ni res, da je bila na Rakeku cela družba lovskih tatov, katerih središče je bilo pri meni; ni res, da je Janez Poženel, vulgo »Rutarjev«, kadar se mu je posrečilo dobiti kako srno, jo je nesel k meni; ni res, da bi bil jaz priznal možnost, da so mi skuhali meso srne, da sem ga pa jaz kot janjca jedel; končno tudi ni res, da sem jaz že pri prvem zaslišanju žandarje prav pošteno nalagal. — Andrej Modic, posestnik in župan na Rakeku.

Glede tega popravka moramo pred vsem konstatirati, da nam ga ni poslal Andrej Modic, ampak dr. Janez Brejč. Modic tudi popravka ni podpisal. Ako bi mi rekli, da je dr. Brejč za kazensko zastopanje Andreja Modica dobljeno pooblastilo porabil v svrhu, da pošlje nam iz trte izvit popravek in s tem zasluži nekaj grošev, bi Modic svojega prijatelja Brejča gotovo ne pustil na cedilu in zato tega tudi nečemo trditi. Dalje moramo konstatirati naslednje: 1. Popravek trdi, da ni bilo pri Modicu središče cele družbe lovskih tatov — na zatožni klopi pa je sedela cela ta družba katoliških lovskih tatov, na čelu ji župan Modic. 2. Popravek trdi, da Modic ni priznal, da je morda jedel srno, mislil pa, da je janjca jedel — in da tudi žandarje ni nalagal, mi pa izjavljamo, da smo pripravljeni pričati, in sicer po c. kr. sodnih funkcijah dokazati, da je Modic res tako izpovedal, da se je pri obravnavi res konstatiralo, da je Modic žandarje nalagal, kar izhaja že iz tega, da je Modic vse tajil, pred obravnavo pa telegrafično poravnal škodo! Mislimo, da je s tem dovolj pojasnjen ta famozni popravek, in da si ga bode dr. Brejč tako zapomnil, kakor si je zapomnil tisti dan, ko so ga v Gorjah ven vrgli.

Pod predsedstvom g. deželnosodnega svetnika Haufena so se včeraj vršile sledeče obravnave:

1. **Hud Rogač.** Doslej nekaznovani posestnik Blaž Rogač na Mlinem je presneto hud rogač. 24. decembra m. l. je tesarskega pomočnika Jožeta Primožiča s težko desko na tak način nabil, da je istega s tem težko ranil. Ker mu je pa Primožič potem pokazal rane, je dejal kakor kak angelj miru: »Jest se ne bom s teboj špetiral«. Brez vsacega »špetiranja« mu naloži sodni dvor 3 mesece težke ječe s postom in trdim ležiščem vsakih 14 dni; poleg tega bode Rogač plačal 20 K za bolečine in sodne stroške.

2. **»Šnops« in burkije.** Urša Strgar, leta 1866. rojena posestnikova žena v Spodnjih Gornjshah ima čudovit trebuh; kadar ji je za brinovca ali slivovko, takrat jo boli. Ljudje sicer pravijo, da jo trebih samo zato boli, ker bi rada »šnops« pila; ona pa pravi, da pije »šnops« radi tega, ker jo trebih boli. No, naj si bode že kakoli, istina je, da je bila Urša 2. decembra m. l. precej pijana. Šla je k svoji pravi materi, ki stanuje tudi v Spodnjih Gornjshah in ji rekla: »Ljuba mama, dajte mi »šnopsa«, ker me tako trebih boli«. Mati pa ni dala

»šnopsa«, temveč ji prijazno dejala, naj se zgubi iz sobe. To je Uršo tako razjezilo, da je prišla pobijati v kuhinji lonce in ker ji je mati hotela braniti, je pograbila Urša burkije in tolkla po materi ter jo težko ranila. Poleg tega je vrgla poleno v okno in razbila nekaj šip. Zdjaj bode sedela 4 tedne in plačala odškodnino in stroške. Radovedni smo, če se njen čudoviti trehuh v luknji pozdravi?...

2. »Al' 'maš šnajd...?« Leta 1875. rojeni dninar Jože Urh iz Dvora v občini Cerklje je korajžen in šele 10krat predkaznovan. To ni mnogo in radi tega je skrbel, da bode zopet jedna kazen povečala njegovo svitlo zgodovino. 15. decembra m. l. so se on in 42letni Aleš Poje iz Dvora na Gradu sprla radi »šnajdfedrov«. Dolgo se nista prepirala, kajti Urh je potegnil nož in osuval Pojeta ter ga tako ranil, da je bila s tem smrtna nevarnost združena. To pa še ni bilo bojevitemu Urhu dovolj in radi tega je 22. decembra porezal češpljevo drevo in poškodoval ograjo nekega posestva. Zdjaj bode najstrik zaprt, in sicer bode jedno leto kličal v luknji na pomoč — svojega patrona, sv. Urha.

4. **Sv. Janeza pesem.** L. 1880. se je porodil v občini Krašnja mizarški pomočnik Lorenc Rakovec, ki stanuje sedaj na Brdu pri Domžalah, ki je dalje tudi že kakih 8krat radi boja predkaznovan in ki je končno tako silno pobožen, da bi človeka iz same pobožnosti tako mimogrede ubil... Bilo je 27. decembra in petek. Na cesti proti Domžalam so šli fantini in glasno prepevali. A prepevali niso morda kako zaljubljeno fantovsko, ne, ker je bil petek, so peli pesem sv. Janeza. Rokavc pa, koji jih je srečal, je tako silno pobožen, da niti prepevanja pobožne pesni v petek ne dopušča. »Zakaj poje, k' je petek?« jih je vprašal. »Saj pojem sv. Janeza pesem«, so mu odgovorili. Vkljub temu razjasnilo so se udarili in Rokavc je pri tem sunil fanta Janeza Goršiča z nožem v hrbet. Zato bode sedel 15 mesecev v težki ječi in prepeval sv. Janeza pesem. Le ob petkih bode popolnoma molčal.

Dnevne vesti.

V Ljubljani 26. februarja.

— **Osebnosti.** Legacijski tajnik pri poslanstvu v Carigradu g. Rudolf Pogačar je imenovan sekcijskim svetnikom v ministertvu zunanjih del. — Gdč. Martina Lindtner je nastavljena kot pomožna učiteljica na umetnoobratni strokovni šoli v Ljubljani.

— **Zlata poroka nadvojvode Rainerja.** Na čestitke, izražene Njiju c. in kr. Visokostima presvetlemu gospodu nadvojvodi Rainerju in presvetli gospi nadvojvodinji Mariji povodom Njiju zlate poroke, je došla kranjskemu deželnemu odboru od Nj. ekscelence gospoda najvišjega dvornika Maksimilijana grofa Orsinija in Rosenberga nastopna brzojavka: »Njiju c. in kr. Visokosti presvetli gospod nadvojvoda in presvetla gospa nadvojvodinja Rainer sta mi naročila, izreči najtoplejšo svojo zahvalo za prijazne čestitke«.

— **Častno občanstvo** je podelila občina Velika Pirešica štajerskemu državnemu in deželnemu poslancu g. Fr. Robiču za njegovo krepko zavzemanje pri razpravi o celjski gimnaziji.

— **Dopolnilna deželnozborska volitev na Goriškem.** Na Krasu se je že začela volitev volilnih mož in začetek upravičuje upanje, da bodo zavedni Kraševci zopet dosegli lepo zmago. V županijah Sežana, Naklo in Rodik so izvoljeni sami zanesljivi naprednjaki. V tolminskem okraju se začne volitev volilnih mož 1. marca. Klerikalci še niso postavili svojih kandidatov, pač pa joka »Gorica« nad Kraševci in upa, da zaidejo vendar v klerikalni tabor. Če bi »Gorica« izrekla željo, naj na pr. človek, ki je po srečni operaciji dobil vid, postane zopet slep, bi se ji ves svet smejal, a ravno tako se ji bodo smejali Kraševci, ko izvedo za njeno pobožno željo, da naj postanejo zopet politični slepci t. j. klerikalci.

— **»Lačne nasititi«.** Piše se nam. Pravzaprav so kapljanje s svojo majhno plačo reveži; ni čuda torej, da se po nekaterih krajih tako pehajo za konsume in za klerikalizem, da bi se prikupili škofu in si svoj položaj zboljšali. Pri nas v Kozjem imamo vendar enkrat mirnega kaplana, imamo pa tudi stiskavega kanonika in še Markotov nos seže do nas. Kanonik daje kaplanu hrano, zato pa potegne celo mesečno plačo kaplanovo, torej 25 gld.! Pa kakšna hrana je to! Vsak kaplan si je moral še posebej kaj kupiti, če ni hotel gladu tr-

peti! To je istina, kar vsak hip lahko dokazemo. — Potem ni čuda, da se kanoniku in njegovim kuharicam denar kupi. A kakšen bode nekdanji odgovor?! »Lačne nasititi«, ne pa »reveže skubiti« — uči nas katekizem! Opomnim še, da plačujejo drugod kapelani k večjemu 15 gld. na mesec za hrano.

— **Nova izvirna drama na slov. odru.** Jutri, v četrtek, dne 27. t. m., se vprizori nova izvirna drama, veseloigra »Učenjak«, katero je spisal gim. ravnatelj dr. Fr. Detela. Veseloigra, polna elegantno komičnih situacij in prizorov, je hkratu živa satira na Lavater-Lombrosovo teorijo glede pomena človeških lobanj. Pretiranost učenjskih »Schenkova«, »goljufanih goljufov«, ki se nervozno pehajo za novimi iznajdbami, a rojevajo le vsakovrstne nestvore, ta pretiranost se izpremeni večkrat v komično smešnost, ki je zabavna. Hkratu se kaže v tej satirični veseloigri poleg bogatih, duhovitih aforizmov tudi zbežnost meščanskih krogov ob novih »fenomenih« ter nagnilnost meščanskih »modernih« slojev. Naslovno vlogo, zdravnika dra. Blažiča igra gosp. režiser Dobrovolny, njegovega slugo Jakoba gosp. režiser Verovšek, odvotnika dra. Gornika gosp. Deyl, ravnatelja blaznice dra. Grma gosp. Dragutinović, trgovca Marina gosp. Danilo in blagajnika Krulca gosp. Boleška, Selmo igra gospodična Rückova. — Velika romantična opera v treh dejanjih »Viljem Tell«, ki se prav sedaj poje z najlepšim vspehom v Zagrebu, bo gotovo najlepša noviteta letošnje sezone. Odbor dramatičnega društva je nabavil več novih kostumov, ter se je število skušenj pomnožilo. Plesne točke priredi gospa Vašičkova. Premijera opere »Tell« bo 4. marca.

— **Slovensko gledališče.** L. Held je znan librettist Millöckerjev, Zellerjev in drugih operetnih komponistov. In ta libretta njegova niso tako slaba in tako brez dovtipa, kot so navadno taka puhla delca, — kot podlaga še slabše in še manj vredne glasse. Poskusil se je jedenkrat tudi samostojno kot dramatičen pisatelj in napisal »Šiviljo«, pa ki se mu ni posrečila. Burka sama na sebi sicer v prvih dejanjih obeta nekaj, posnema celo sem in tja — Francoze, ter diši zlasti v 2. dejanju po francoski maniri; proti koncu zlasti v zadnjem dejanju pa doživimo velik — tableau, cela burka pade. Igra spada v isto kategorijo kot »Njen Korporal«. Gospa Polakova je seveda bila centum večera. Millöcker je skomponiral prav ljubeč potpourri, zložen po znanih vzgledih te vrste, večinoma v tempo di valse, v kojega je nanizal pesmi raznih narodov v njihovem karakteričnem tonu, ritmu in melodiki; in v finem predavanju tega potpourrija mi je ugajala gospa Polakova s svojim srebrnim glasom najbolj. A tudi v igri je pogodila prav ekscentno znani ljubljanski jargon. G. Perdani je imel večeraj večjo ulogo. V prvih 3 dejanjih je ugajal, zlasti starca je zadel dobro tudi v tonu. Tudi sicer ni ničesar pokvaril. Gospa Danilova je imela v svojih spretnih rokah zopet ulogo, ki je bila nje vredna in kakor nalašč pisana zanjo. Rešila jo je seveda izvrstno. Njena boljša polovica g. Verovšek je igral dobro in bi bil še boljše, da je več znal. G. Boleška je razvijal prav prijeten in za to igro prav primeten in ne pretiran humor. G. Deyl in gdč. Rückova sta imela večeraj manjši ulogi. Bila sta povsem na svojem mestu; zlasti je gdč. Rückova igrala z neko simpatično, prirojeno grandezzo. Občinstvo, ki je zopet napolnilo naš Talijin hram, se je izvrstno zabavalo Jos. C. Oblak.

— **Vinarski shod.** Za jutri ob 10. uri dopoldne naznanjeni vinarski shod, se vsled tesnega prostora ne more vršiti na magistratu, marveč se je za to določila velika dvorana v »Mestnem domu« na Franca-Jozefa trgu. — Vinska pokušnja bo šele popoldne, kajti zborovanje vtegne trajati še čez 1. uro popoldne. Kje da bo vinska pokušnja, se bo pri zborovanju naznanilo.

— **Za lovce.** Zadnji veliki sneg je prignal v gospodarsko poslopje trgovca in posestnika gosp. Filipa Pogačnika na Dobravi pri Kropi krasnega divjega mačka. Nenavadni gost se je gotovo mislil mastiti skuretnino, kar mu je pa izpodletelo, kajti zgrabile so ga ostre

jazbečarske klešče skozi čeljusti in zadnji del glave. Močna žival pa se je vkljub hudim zobem jazbečarskih klešč iztrgala in je pobegnila nazaj v gozd.

— **Talije za rešitev življenja** po 52 K 50 v. so dobili: Josip Možina iz Topolca, Matevž Dolinar iz Laz, Fran Lavtar iz Tržiča in Fran Resnik iz Šmartna pri Litiji.

— **Bolnica v Novem mestu.** Zdravstveni zastop novomeški je kupil na kapitelskem hribu v Novem mestu ležeče stavbišče v namen, da se tam zgradi bolnica za ženske.

— **Učiteljske premembe na štajerskem.** Nadučitelji so postali na dosedanjih svojih mestih gg.: Karol Marschitz v Letušu pri Braslovčah, Jakob Stante v Blagovni pri Št. Jurju in Fran Rozman v Št. Ilju pod Turjakom. — V pokoj je šel nadučitelj v Trbonjah pri Marenbergu gospod Martin Regoršek.

— **Redka poroka.** Neka 70letna dvorna dama za časa Napoleona I. je na vprašanje, kdaj da ženske nehajo ljubiti, odgovorila: »Ne vem, morate vprašati kako starejšo damo.« Da je ta izrek časih resničen, ne le za ženske, ampak tudi za moške, priča naslednji slučaj. Pri Sv. Urbanu pri Ptuj se je poročil neki 80letni prevžitkar s 76letno dvakratno vdovo. Ženin je šele pred nekaterimi meseci pokopal svojo prvo ženo.

— **Preprečena nesreča.** Brzovlak, s katerim se je vozil nadvojvoda Karol Štefan z Dunaja, bi se bil blizu Št. Petra kmalu ponesrečil, ker je bila neka reisa pokvarjena. Neki čuvaj je vlak ustavil ter tako preprečil veliko nesrečo.

— **Iz Trsta** se poroča, da je bilo v Motovunu v Istri ukradenih 10 kilogramov dinamita. Policija je v strahu, da je bil ta dinamit spravljen v Trst in ga skrbno išče. Izvršila je v ta namen mnogo hišnih preiskav, ki pa niso imele vspeha. »Naglo sodišče« ni imelo doslej nobene obravnave.

— **Najboljši avtomat je mestni magistrat,** je dejal pri neki preiskavi neki tukajšnji nemški gledališki igralec, češ, če se vrže pri oknih kamenje notri, pridejo spodaj policaji ven. Dovtip je bil res dober in je provzročil v gledališču mnogo smeha. Neki gledališki igralec pa se je hotel tudi prepričati, če ta avtomat tako dobro posluje, kakor ga je njegov tovariš označil. Prepričal se je, da pridejo policaji iz »avtomata«, tudi če se v kako drugo hišo lučajo kamni in ni ravno treba iti na magistrat. Avtomat posluje tudi na daljavo. Ta gledališki igralec in pa neki njegov prijatelj pobila sta v noči od 24. na 25. t. m. na Rommerjevi hiši na Cojzovi cesti pet šip. Lučala sta kamenje v stanovanje gledališke pevke Vilene Sebrin in v hišo, kjer so nastanjeni sodni uradi. Komaj pa so šipe zažvenketale, bila sta že dva policaja tukaj. Avtomat je dobro posloval. Razbijalca šip sta sicer tajila, a vse ni njima pomagalo, tudi to ne, da sta oba povedala neprava imena.

— **Oba sta morala iti v avtomat.** Gledališki igralec je imel celo priliko si ogledati notranjo konstrukcijo avtomata in občudovati tehniko. Svojemu prijatelju bode lahko povedal, da je pri tej konstrukciji avtomata jako nevarno, s pobijanjem šip se maščevati za neuslišano ljubezen.

— **Nezgoda na električni železnici.** Danes dopoldne se je Ahlinovemu hlapcu Josipu Grebencu na Dolenjski cesti splašil konj, ustrašil se je električnega voza. Zavil je z obtovorjenim vozom na železnični tir pred električni voz, kateri ga je odrinil. Konj je podrl hlapca in ga vlekel nekoliko korakov naprej. Oba voza sta bila poškodovana. Druga nesreča se ni pripetila, ker je voznik električni voz takoj ustavil.

— **Barantavec s prašiči.** V začetku meseca januar letos je prišel k posestnici Mariji Ahlinovi na Karlovski cesti postopač Franc Kermavnar iz Brezovice in se jej predstavil kot posestnik, ki ima doma na prodaj debelega prašiča. Glihala sta dolgo semtertje in končno se vendar pogodila za ceno. Lastnik debelega prašiča je zahteval 10 kron are in ko je to dobil, je izginil. Marija Ahlin je zastonj čakala, kedaj jej bode brezovski posestnik prignal prašiča. Bilo ga ni od nikoder. Včeraj pa je prišel Franc Ker-

mavnar v mesto kropit nekega mrliča in nekdo ga je opazil in to naznanil policiji, ki ga je takoj prišla in dala pod ključ.

— **V Ameriko** se je odpeljal več raj ponoči z južnega kolodvora 145 oseh. Policija je prišla tri fante, ki so hoteli pobegniti v Ameriko, da bi se odtegnili vojaški dolžnosti.

— **Požigalec prijet.** Mestna policija je prišla v mestu v policijskem listu zasledovanega Janeza Kastelica iz Ponc, kateri je meseca januarja letos v Poncah pri Ferjanu podžgal in potem pobegnil.

— **Obstrelil** je 12letni deček V. P. na Zaloški cesti 9letnega Alojzija Jermana, katerega so morali prenesti v deželno bolnico.

— **Izgubljene reči.** Na poti od Poljanske ceste do Mestnega trga je izgubila gospodična A. L. zlat prstan z modrim kamnom.

— **Najnovejše novice.** Celo tovarno za ponarejanje bankovcev in znamk, in sicer avstrijskih, nemških in ruskih, so zasledili v graščini Döld na Švedskem. Krivci so ušli. — Pismo noša oropan in umorjen. V Kövösu na Ogrskem je zaklal mesar Vanczek pismo nošo Lapszanyja ter mu odvzel pismo s 1600 K. — Usnje se podraži. Društvo avstrijskih usnarjev je sklenilo zvišati cene za 10 odstotkov, ker so se tudi surovine podražile. — Vsled snežnih plazov se je morala opustiti vas Schwanden pri Brienzu. Na mesto vasi se zasadi smrekov gozd. — Eksplozija na vojaškem strelišču. V Oerebru v Švediji je nastala pri vojaških strelnih vajah eksplozija. Kapitan in trije vojaki so mrtvi, več vojakov paje hudo ranjenih. — Tajni fond — izginil. Pri ameriškem državnem tajnistvu obstoji tajni fond za reprezentacije. V istem je bilo tudi 60.000 dolarjev za svečanosti pri kronanju angleškega kralja. Ves ta denar pa je sedaj nenadoma izginil.

— **Domačega zajca s perjem** na hrbtu imajo v Zhoři na Češkem. Lastnik ga je poslal društvu za zajčje reje v Bernardicah.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 26. februarja. Včeraj ob 8. uri zvečer se je začela seja odseka, ki ima poročati o izjemnih naredbah v Trstu. Govoril je tudi ministerski predsednik. Poslanska zbornica je danes odseku podaljšala rok za poročanje za osem dni, to je do 5. marca. Generalno debato o proračunu je danes zaključil z velikim govorom dr. Stran-sky. Pri faktičnih popravkih je Spin-čiz ostro polemizoval proti Italijanom zlasti proti posl. Mazzorani, vsled česar je prišlo do burnih prizorov. Tudi med poslancema Hofico in Fran Hofmannom je nastal oster konflikt. Zbornica je končno s 136 proti 72 glasom sklenila, da se začne o proračunu specijalna razprava. V tej, in sicer pri točki »državni zbor«, je laški posl. Conci vsled nekega posvarila prezidenta grofa Vetterja nakrat začel po mizi razbijati in potem imel v laškem jeziku vehementen govor.

Praga 26. februarja. Z ozirom na govora dr. Ferjanciča in dr. Ploja konstatujejo »Národní Listy«, da se kaže pasivnost Körberjeve politike ravno v tem, da so danes vsi Slovenci proti vladi, med tem ko so bili sicer vedno v vladnem taboru.

Trst 26. februarja. Laški listi poročajo, da so pri občinskih volitvah v Pazinu v prvem razredu zmagali Lah. V zadnjih petnajstih letih so v tem razredu vedno zmagovali Hrvatje.

Rim 26. februarja. Militarizacija železničarjev se vrši v miru in redu, tudi v Turinu, kjer se je bilo izgredev najbolj bati.

Pariz 26. februarja. Iz Španske ni drugih vesti, kakor da je v nekaterih krajih štrajk prenehal, v drugih pa je nastal štrajk.

New York 26. februarja. Prezident Roosevelt je pri banketu v čast princu Henriku povedal, da misli obiskati Nemčijo.

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:
Za družbo av. Orla in Metoda. Gospod
Stefan Klun, posestnik v Ljubljani, 4 K. — Gosp.
R. D. Rodoljub 2 K. — Gospica Minka Demšar v
Litiji 2 K 8 vin. darovala družba v gostilni „Ma-
lavs“ v Šmartnem pri Litiji. — Skupaj 8 K 8 vin.
— Živeli!

Za visokošolce v Gradcu: Gospod Stefan
Klun, posestnik v Ljubljani, 4 K. — Hvala!
Za visokošolce na Dunaji: Gospod Stefan
Klun, posestnik v Ljubljani, 4 K. — Hvala!

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja
povpraševanja po „Moll-ovem francoskem žganju
in soli“ dokazujejo uspešni vpliv tega zdravila,
zlasti koristnega kot bolesti utešujoče, dobro znano
antirevmatično mazilo. V steklenicah po K 1-90.
Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo lekarnar
A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na DUNAJI,
Tuchlauben 9. V zaloga po deželi izrecno za-
hlevati MOLL-ov prepartat, zaznamovan s var-
nostno znamko in podpisom. 4 (12-3)

Se dobiva povsod!

Kalodont

neobhodno potrebna zobna Crème
vedrzuje zobe čiste, bele in zdrave,

Dež. gledališče v Ljubljani.

Štev. 75.

Dr. pr. 1184

V četrtek, 27. februarja 1902.

Izvirna igra. Prvič: Izvirna igra.

Učenjak.

Veseloigra v treh dejanjih, spisal dr. Fr. Detela.
Režiser A. Dobrovoly.

Blagajnica se odpre ob 7. uri. — Začetek ob 8. uri. — Konec ob 10. uri.
Pri predstavi sodeluje orkester sl. c. in kr. peh. polka Leopold II. št. 27.

Pripravlja se: „Viljem Tell“. Velika romantična
opera v treh dejanjih. Spisala Hip. Bir in Jouy.
Godbo zložil G. Rossini.

Umrli so v Ljubljani:

V deželni bolnici:

Dne 22. februarja: Fran Breclnik, mizar,
86 let, ostarelost.

Dne 23. februarja: Julij Hopla, delavec,
41 let, tuberkuloza.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m. Srednji zračni tlak 736-0 mm.

Febr.	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempera- tura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
25.	9. zvečer	729.6	0.6	brezvetr.	sneg	
26.	7. zjutraj	730.1	0.8	sr.vzjvzh.	sneg	
	2. popol.	730.3	1.6	sl. jzhod	oblačno	5.2 mm.

Srednja včerašnja temperatura 0.1°, nor-
male: 0.8°.

Dunajska borza

dné 26. februarja 1902.

Skupni državni dolg v notah	101.60
Skupni državni dolg v srebru	101.40
Avstrijska zlata renta	120.80
Avstrijska krona renta 4%	99.05
Ogrska zlata renta 4%	120.05
Ogrska krona renta 4%	97.30
Avstro-ogrsko bančne delnice	1631.—
Kreditne delnice	70.50
London vista	239.97 1/2
Nemški državni bankovci za 100 mark	117.25
20 mark	23.44
20 frankov	19.07
Italijanski bankovci	93.—
C. kr. cekini	11.32

Zahvala.

Za mnogobrojne in tolažilne dokase
toplega sočutja, ki so nam došla mej
dolgotrajno boleznijo in ob prebriski iz-
gubi naše iskreno ljubljene matere, osir.
sestre in svakinje, blagorodne gospe

Karoline Jagodic roj. Illovsky

c. kr. dež. sodišča svetnika vdove

kakor tudi za mnogobrojno spremetvo
k sadnjemu počitku, osobito č. gg. du-
hovnikom, blagorodnim gg. uradnikom
ter sploh vsem prijateljem in znancem
in vsemu slavnemu občinstvu izrekamo
najsrčnejšo zahvalo.

Rudolfovo, 24. februarja 1901.

(491)

Zalujoči ostali.

Spreten

(488-1)

trgovski pomočnik

slovenščine in nemščine zmožen, izvežban
tudi v knjigovodstvu, vojaščine prost ter
z večletnimi dobrimi spričevali, se sprejme.
Več pove **T. Tollazzi v Logatci.**

Službe išče

kot knjigovodja ali korespondent mlad
mož, vešč več jezikov. Nastop takoj.
Ponudbe pod „Knjigovodja“ na
upravištvu »Slov. Naroda«. (487-3)

Proda se 4 do 6 konjskih sil
močan, dobro ohranjen

parni stroj

s kotlom vred, pripraven za vsako
manjšo obrt. Kurjave rabi za 84 kr. na dan.
Ogleda se lahko vsak dan v teku pri
Franu Burger-ju, mizarju v Spodnji
Šiški. (469-3)

4000 K

se želi **pupilarno varno** na kako po-
sestvo naložiti. — Več pove

Dr. Josip Kušar
odvetnik v Ljubljani.

(490-1)

Bičevnike

najboljše kakovosti in jako po ceni izde-
luje trdka (437-3)

Lorenc Bilek

izdelovatelj bičevnikov

v Metulovcah pri Místku na Moravskem.

Ilustrovani ceniki gratis in franko.

Mejnarodna panorama.

V poslopju meščanske bolnice.

Vstop s sadnega trga. Pogačarjev trg.

Ljubljanska umetniška razstava I. vrste.

Fotoplastično potovanje po celem svetu
v polni istini.

Danes v sredo, 26. februarja,
zadnja razstava:

Turkestan, ruska osrednja Azija.

V četrtek, 27. februarja, do
vitevši 8. marca:

Najnovejši! Ulezanimiva Najnovejši! burska vojna.

Mnogo teh slik je napravljenih tako na strani
Angležev kakor na strani Burov z velikimi ne-
varnostmi in težavami.

Dijaki, otroci in c. kr. vojaki do narednika
imajo olajšavo cen samo do 4. ure
popoldne, od 4. ure naprej pa ni več
znižanja cen.

Otvorjeno vsak dan, tudi ob nedeljah
in praznikih, od 9. ure zjutraj do
9. ure zvečer. (489)

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž.
Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak,
Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno,
čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Beifing
v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri
5 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak,
Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal
v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. —
Ob 11. uri 51 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Pon-
tabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob
3. uri 58 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak,
Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno,
čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob je-
zeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez
Klein-Beifing v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Ma-
rijine vane, Heb, Franzove vane, Karlove vane, Prago,
(direktni voz I. in II. razreda), Lipsko, Dunaj via
Amstetten. — Ob 10. uri zvečer osonni vlak v Trbiž,
Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trst-
Monakovo direktni vozovi I in II. razreda.) — Proga
v Novo mesto in v Kočevje, Osonni vlaki: Ob 7. uri
17 m zjutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri
55 m zvečer. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz
Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osonni vlak v Du-
naja via Amstetten, Monakovega, Inomosta, Franzens-
festa, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna,
Celovca, Beljaka, (Monakovo-Trst direktni vozovi I.
in II. razreda). — Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni
vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m popoldne osonni
vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba,
Marijinih varov, Plzena, Prage, (direktni vozovi I. in
II. razreda), Budejevice, Solnograda, Linca, Steyra,
Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta Zella
ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Št. Mo-
horja, Pontabla. — Ob 4. uri 44 m popoldne
osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka,
Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pon-
tabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Du-
naja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Proga
iz Novega mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri
in 44 m zjutraj, ob 2. uri 32 m popoldne in ob
8. uri 35 m zvečer. — Odhod iz Ljubljane juž. kol.
v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj,
ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer, ob
10. uri 25 m le ob nedeljah in praznikih v oktobru,
poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v
oktobru. — Prihod v Ljubljano juž. kol. iz Kamnika.
Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m
popoldne, ob 6. uri 10 m zvečer in ob 9. uri 55 m
zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in
samo v oktobru. (4)

Zdravje, slast, veselje!

Vživajte

J. Klauer-ja pristni planinski

„Triglav“

pridelek iz zlahtnih gorskih rastlin.

Odlikovan v Parizu 1898!

Glavna zaloga:

(415-10)

Edmund Kavčič v Ljubljani.

Kovačnica

na vodno moč in z velikim kladivom, ležeča ob
okrajni cesti v Begunjah na Gorenjskem se da v
najem za več let ali pa se tudi proda.

Več pove **Mihail Horvat** v Begunjah na
Gorenjskem. (466-3)

Uradno dovoljena

(492)

posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gospodske ulice št. 6

išče nujno:

komornico v grofovsko hišo v Gorici; fino
hišino v Pulj; dobro kuharico, 15 gld.
plače, v Reko, Gradec, Gorico; kočijaza k 2
konjema, jako dobra služba, 14 gld. plače.

Priporočila:

več deklet za vsakršno opravila, ki
umejo šivati, likati, prati, tudi nekoliko kuhati,
s spričevali itd. — Natančneje v pisarni.

Danes v sredo, četrtek in petek

od 6. do 11. ure zvečer

bode

velika razstava blaga

novoc

ne z modnim blagom

„pri... ikancu“

Sv. Petra št. 4 in 2.

(487-1)

== Vredno za vsakogar, da si ogleda! ==